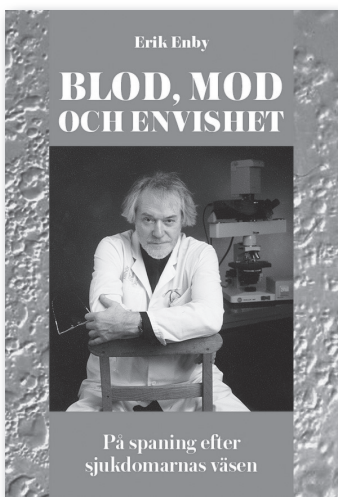

LOKAL PSEUDOVETENSKAP

Erik Enbys eviga evidensbrist

Xzenu Cronström Beskow har varit och lyssnat på föredrag om att cancer egentligen är en svamp

INOM CANCERFORSKNINGEN har ingenting hänt sedan mitten av nittioalet. Tiden har stått stilla. Detta måhända något nedslående budskap är det första som möter mig efter att min far och jag har stigit in i den lokal där den före detta läkaren Erik Enby, i dessa sammanhang kallad Doktor Enby, ska föreläsa. Lokalen är liten men hemtrevlig. Den tillhör en frikyrklig församling som just denna kväll har lånat ut den för en föreläsning om alternativmedicin. Stämningen är god, de församlade väntar glatt på att få höra Doktor Enbys budskap. Vid ingången sitter en kvinna och samlar in inträdesavgift från alla åhörarna. En hundralapp per person. För de pengarna får vi inte enbart föredrag och fika, utan även ett nummer av tidskriften "Tidskrift för Homeopati" vilken ges ut av Svenska föreningen för vetenskaplig ho-

Före detta läkaren Erik Enby, i dessa sammanhang kallad Doktor Enby.

när andra tiger”. Kvinnan som har hand om dessa bord förklarar hur hon har delat upp tidningarna: på det ena bordet ligger de nummer som Doktor Enby själv medverkar i, och på det andra bordet ligger nummer som han inte har medverkat i. Det är när hon berättar om deras mängdrabatt som hon även passar på att upplysa mig om att i mainstreamsamhällets cancerforskning så har ingenting hänt sedan mitten av nittiotalet. Vad var det då för katastrof som gjorde att cancerforskningen plötsligt slutade utvecklas? Jag väljer att inte fråga henne. Istället tänker jag att vi nog kommer att få svar på det mysteriet under föreläsningens gång. Tidningarna kostar 25:- per styck, men köper man fem nummer så får man dem för 100:-. Trots

meopati. Det nummer som delas ut är nummer 1/2017, årgång 96. Huvudrubriken på omslaget till just detta nummer lyder ”VoF och skeptikerrörelsen – från vaggan till graven”.

Längre in i lokalen återfinns två bord med olika nummer av tidskriften ”2000-talets Vetenskap”, vilken har underrubriken ”Tidningen som talar...

denna generösa mängdrabatt väljer jag att bara köpa tre exemplar. Dessa tre stickprov väljer jag utifrån vilka artiklar de gör reklam för på omslaget. En (3/2016) utlovar ett reportage från världspremiären om Dr Enby och även en närmare titt på Macchiarini-affären. En annan (2/2010) förklarar att psykisk ohälsa bör ses "som en brist på mikronutrienten" och har även en artikel om "mobilstrålning och ohälsa". Den tredje (4/2017) nämner inte några specifika artiklar utan lyfter istället fram att hela tidningen har "fokus på ekonomisk kris, hälsa, klimat och yttrandefrihet".

Lyckligtvis var vi där i god tid. När det var dags för föredraget att börja var den lilla lokalen helt fullsatt.

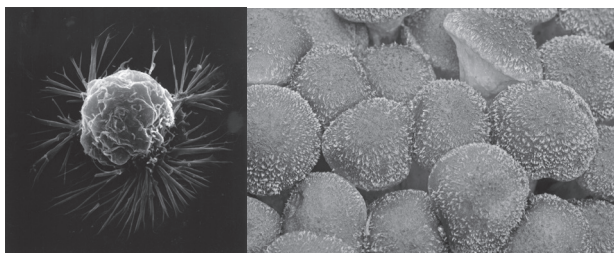
En man i övre medelåldern började med att kortfattat hylla ett par olika personer som på olika sätt gjort insatser i kampen för homeopati och annan alternativmedicin. Sedan lämnade han över mikrofonen till Doktor Enby, som genast började berätta om hur det ligger till. Under en dryg timme föreläste han intensivt, medan de församlade lyssnade andäktigt. Under föredragets gång fick vi veta att cancer inte alls är vad mainstreamsamhällets vetenskap påstår, utan istället är en infektion – vanligtvis en svampinfektion. Dessa in-

fektioner botas bäst med vitaminer och mineraler. Trots att Enby hade använt denna metod, som ju är den rätta, så hade myndigheterna gaddat ihop sig mot honom och orättfärdigt berövat honom hans läkarlegitimation. Det var detta som utgjorde den katastrof som i mitten av nittiotalet ledde till att all utveckling inom cancerforskningen upphörde – att etablissemangets illvilligt stoppade doktor Enbys banbrytande forskning om att cancer är en svamp.

Varför ville då etablissemangets inte ta del av de nya banbrytande rön som Enby presenterade? Jo, förklarade Enby, enligt det paradigm som gäller inom forskarvärlden så är cancer inte en svamp. Innebär då detta att mainstreamsamhällets forskare är troende? Att de fanatiskt och faktaresistent vägrar att analysera data som tyder på att deras trosföreställningar är felaktiga? Är det så att tro är något som står i vägen för seriös vetenskap? Nej, inte enligt Enbys resonemang. Tvärtom betonade Enby flera gånger att det är viktigt att tro. Att hans egen djupa tro är det som driver honom och som hela tiden har drivit honom. Att etablissemangets vägrat dela hans tro förklarade han i stället med att de saknar tro. Så som han framställde deras kamp för att cancer ska ses som något annat än en svamp så handlade den helt enkelt dels om att de inte vågar gå emot strömmen, och dels om att de i själva verket är totalt ointresserade av att bedriva någon forskning.

Hur Enby kommit fram till att cancer egentligen är en svamp fick vi under just detta föredrag inte veta så mycket om. Detta visste de flesta av de församlade nämligen redan. Ett par minuter in i föredraget frågade doktor Enby hur många som har sett filmen "Läkaren som vägrade ge upp". Det stora flertalet räckte upp handen. Själv var jag

Bröstcancercell

Svamp

en av de som valde att inte räcka upp handen, trots att jag egentligen också hade sett filmen. Det perspektiv som filmen hade lagt på Enbys forskning fungerade ganska bra som en spännande berättelse om en bitter kamp mellan en ensam sanningssägare och ett korrupt etablissemang. Som vetenskaplig redogörelse hade filmen dock inget att erbjuda. Den beskrev helt enkelt hur Enby hade kommit till plötslig insikt när han tittade på lite blod i ett mikroskop. Detta utan någon som helst tillstymmelse till att ha någon sample size större än två. Inte heller hade han hade låtit blodanalyser göras av personer som inte redan vet vilka blodprov som kommer från cancerpatienter och vilka som kommer från friska personer. Istället för att göra hypotesprövning och nyanserad analys av för- och motargument, eller att hänvisa till någon studie där detta har gjorts, så bjöd filmen istället på en enkel berättelse om kampen mellan gott och ont.

Filmerna gjorde också stort nummer av att fördöma föreningen Vetenskap och Folkbildning i allmänhet och Dan Larhammar personligen i synnerhet. Detta utifrån en ganska märklig vinkel - filmerna betonade särskilt att VoF

inte kan bevisa att Enbys anhängare anser att det är judarna som ligger bakom VoF. När jag såg denna film så gjorde jag det i sällskap med några andra VoF-medlemmar, däribland Peter Olausson och Karin Noomi Karlsson. Efter filmens slut stod vi utanför biografen och delade ut flygblad om kritiskt tänkande. Då kom två aktivister från Nordiska Motståndsrörelsen och tyckte synd om mig för att jag inte förstått att det är judarna eller New World Order som ligger bakom VoF. Deras sympati för mig var säkert helt genuin, precis som deras övertygelse om att filmens berättelse utgör Sanningen med stort "S". I samma veva tog dock några av deras meningsfränder bilder på oss, bilder som senare kom att figurera i ett upprört blogginlägg om hur ondskefulla vi var och om att riktiga vikingar skulle ha avrättat oss istället för att prata med oss.

Apropå filmens budskap och anhängare så kan det nu vara på sin plats att även ta en snabb titt på de fyra tidskrifter som jag plockade på mig innan föredraget började. I dessa får läsaren bland annat läsa om hur VoF och tidskriften Expo dels utgör ett hot mot yttrandefriheten och dels har starka band till Ruckerfellerkoncernen och till läkemedelsindustrin respektive till Bonnierkoncernen och till "den nya världsordningen". Läsaren får även veta att de flesta länder i själva verket styrs av hemliga sällskap, och att just Sverige i förhållande till befolkningmängden har fler medlemmar i hemliga sällskap än vad något annat land har. Vidare påstås det att läkemedelsindustrin bara är bedrägeri och att vaccinationer är det största övergreppet i mänsklighetens historia, i motsats till kolloidalt silver som hävdas vara jättebra för hälsan. Samtliga dessa påståenden presenteras som självklara och oomtvistliga sanningar. Be-

rättelsen som sådan flyter samman dels med berättarens självklara auktoritet och dels med läsarens förmodade identitet. Eftersom övertygelse är det som räknas så behövs inga belägg för de påståenden som görs, inte heller behöver man referera till vederhäftiga studier.

Under själva föredraget var det fullständigt otänkbart att ställa några kritiska frågor. För det första rådde en andäktig stämning i lokalen. De församlade var helt uppenbart här för att lyssna, för att lära sig, och för att få sin världsbild bekräftad. Varje ifrågasättande hade varit som att svära i kyrkan. För det andra hade de församlade en uppenbart stark känsla av samhörighet och gemenskap. Det var de redan invigda mot omvärlden. Å ena sidan den lilla goda skaran som haft kraften och modet att förstå hur det ligger till, å andra sidan den missledda eller onda grå massan där ute som låtit sig luras. Att ifrågasätta skulle vara att äventyra sin egen position som en del av gemenskapen, och därmed riskera att istället bli sedd som dess fiende. För det tredje gjorde Enby inte några empiriska påståenden som det fanns något att invända i sak emot. Han berättade att hans mikroskop hade kostat mycket pengar, och det stämmer säkert att mikroskopet hade kostat mycket pengar. Han visade även vackra färgbilder på hur det kunde se ut i mikroskopet, och jag har ingen anledning att betvivla att dessa bilder var verkliga. I slutändan handlade det inte om en analys att kritisera eller

**Under själva
föredraget var
det fullständigt
otänkbart att
ställa några
kritiska frågor.**

att väga argument för och emot, utan helt enkelt om en trosföreställning att antingen dela eller förkasta.

Föredraget skulle hålla på till klockan åtta. Cirka tjuugo i åtta tar Enby paus. Medan åhörarna dra sig ut mot köket där arrangörerna bjuder på fika samlas en klunga runt Enby. Där och då hör jag Enby säga det i mina ögon mest intressanta på hela kvällen, ett uttalande som i hög utsträckning sammanfattar alternativmedicinsektorn som sådan: "Man kan inte bota, det är bara Gud som botar. Men man kan hjälpa."

När klockan slår åtta och föredraget ska ta slut så väljer min far och jag att lämna lokalen. Fikan pågår fortfarande, och vi har fått indikation på att de församlade förmodligen kommer att fortsätta ett par timmar till. Men för vår del får det räcka. Istället sätter vi oss ner en stund på ett café och pratar om Enbys starka tro och om hans desto svagare vetenskaplighet. På vägen hem cyklar jag sedan förbi krogen Haket. Där träffar jag en gammal bekant, en transaktivist som även har varit med i VoF-sammanhang ibland. När jag berättar för henne om föredraget så berättar hon att hon själv har överlevt cancer, och är mycket nöjd med hur cancerforskningen har utvecklats sedan mitten av 90-talet. Som hon förstår den utveckling som har skett under de två decennier som passerat sedan dess så har andelen cancerpatienter som överlevt ökat med cirka en procentenhet om året. Ett par dagar senare startar jag en diskussionstråd om detta i VoF:s facebookgrupp.¹ Denna tråd kom snabbt att fyllas på med synpunkter uppbackade av fakta, med länkar till seriösa studier. Kontentan blev att väldigt mycket har hänt de senaste 40 åren. Överlevnadsfrekvensen har ökat med mellan 25 och 50 procentenheter.

”Man kan inte bota, det är bara Gud som botar. Men man kan hjälpa.”

Samtidigt kan överlevnadsfrekvens vara svårt att avgöra, eftersom många cancerpatienter nu överlever så länge att det kan vara svårt att avgöra om det är själva canceren eller själva åldrandet som i slutändan orsakar deras död.

Erik Enbys övertygelse om att cancer är en svamp må ha stått stilla sedan nittioalet, det kan mycket väl stämma att ingen egentlig utveckling har skett i hans församling sedan dess. Men ute i samhället, där forskarna inte ser sina faktapåståenden som en fråga om tro utan istället gör sitt bästa för att ständigt utvärdera och omvärdera dem, där har det hänt massor och fortsätter att hända massor hela tiden. 📖

1. Länk till Facebook-diskussionen: bit.ly/2zCKXpU